

Projekt zkoumal, zda haldy škodí ovzduší

Výzkumníci z Vysoké školy báňské - Technické univerzity se spolu s polskými kolegy snažili zjistit, jaký vliv mají na ovzduší v kraji haldy a odvaly. Zkoumali přitom více než 150 vzorků povrchové vrstvy odvalů v české i polské části Slezska.

Alena Veličková
redaktorka MF DNES

OSTRAVA Projekt zaměřený na průzkum vlivu hald na životní prostředí, který trval bezmála dva roky, právě nyní končí.

„Na základě výsledků zkoumání lze říci, že ve srovnání s vlivem vytápění rodinných domů pevnými palivami nebo s velkými průmyslovými zdroji mají haldy na kvalitu ovzduší relativně malý vliv,“ prohlásil projektový manažer z VŠB-TUO Václav Dombek. Dodal, že jejich imisní do-

pad je podobný jako v případě středně frekventované silnice.

Vědci, kteří laboratorně zkoumali celkem 154 směsných vzorků povrchové vrstvy materiálu na deseti odvalech v České republice a na deseti odvalech v Polsku, situaci dále rozvádějí.

„Vliv odvalů na kvalitu ovzduší se projevuje především do vzdálenosti několika set metrů od haldy. Ty odvaly, které v návaznosti na jejich velkou plochu působí větší imisní zátěž, jsou v neobydlených oblastech,“ vysvětlil Dombek.

Doplnil, že haldy ležící v blízkosti

obytné zástavby jsou dnes z velké části rekultivované, porostlé vegetací, anebo se díky své malé ploše na znečištění ovzduší tolik nepodílejí. „Jejich zdravotní rizika jsou stonásobně menší než společensky přijatelné zdravotní riziko,“ řekl Dombek.

Dle Dombka se však při hodnocení rizik musí vzít v potaz také aktuální počasí a roční období. „Prašnost z povrchu hald významně ovlivňuje kvalitu ovzduší pouze při suchém a větrném počasí,“ vysvětlil Dombek. V těchto dnech tak podle něj mohou mít haldy významný vliv na prašnost v ovzduší až do vzdálenosti jednoho kilometru.

To však vyrovnává fakt, že jiné

zdroje v letních měsících znečišťují vzduch málo. „Celkově proto k významnému zhoršení kvality ovzduší nedochází,“ shrnul Dombek.

„V obdobích, kdy nastávají nejhorší smogové situace, je vliv odvalů prakticky nulový, protože se většinou jedná o dobu, kdy vítr nedosahuje takových rychlostí a kdy je povrch odvalů zmrzlý nebo pod sněhem,“ upřesnil Dombek.

„Na základě našeho výzkumu lze vyloučit, že by haldy vlivem odvalu povrchových částí mohly významně zhoršovat ovzduší. Je však nutné dodat, že toto všechno platí pouze za předpokladu, že v prostoru hald nedochází k lidské činnosti, například k odtěžování,“ doplnil

Dombek s tím, že pak by už zdravotní rizika nebyla bezvýznamná.

V současnosti se pracuje kupříkladu na haldě Hermanice. „Provádí se tam odtěžování, protože musíme tlumit termickou aktivitu,“ řekl Petr Jelínek z firmy Djamo.

Právě u takzvaných horčičích hald je situace složitější. „Jsou specifické tím, že u nich dochází k úniku škodlivin nejen v podobě prachových částic, ale i plyných škodlivin. Ty jsou však zatím velkou neznámou, kterou je třeba v budoucnu prozkoumat,“ nastíhl Dombek další směřování výzkumu.

Náklady na projekt dosáhly takřka 420 tisíc eur. Z velké části jej financovala Evropská unie.

CZ **OPJ** **CI13 / Cel13**
2007-2013

EVROPSKÁ UNIE
UNIA EUROPEJSKA

Autoři projektu CZ 3.22/1.2.00/12.03398

„Hodnocení koncentrací PAU a těžkých kovů na povrchu odvalů a v okolí průmyslových podniků“.

financovaného z prostředků Evropské unie
v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce
Česká republika - Polská republika 2007 - 2013.

děkuji všem svým partnerům, organizacím a spolupracujícím firmám za jejich účast v projektu a za nemalý podíl na jeho úspěšném zakončení.

Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava

Průzkum hald Odborníci zjišťovali, nakolik velkou ekologickou zátěží pro životní prostředí haldy jsou. Foto: archiv projektu